

REFORMA OBRAZOVANJA ODRASLIH U HRVATSKOJ

Posljednjih godina, reforma obrazovanja odraslih u Hrvatskoj doživela je pun zamah – učinjeno je mnogo na jačanju infrastrukture, osnivanju tela za upravljanje i podršku, kao i na zakonskom regulisanju ove oblasti. Uz podršku međunarodnih organizacija, značajan angažman vlade, koja se pokazala kao ključni partner u reformama obrazovanja odraslih, brojne inicijative i doprinos stručnjaka, stručnih asocijacija i mreže provajdera, učinjen je veliki pomak.

Zakonsko regulisanje obrazovanja odraslih u Hrvatskoj

- Hrvatski Sabor je 2007. godine usvojio *Zakon o obrazovanju odraslih*;
- Vlada Republike Hrvatske i Povjerenstvo za obrazovanje odraslih usvojili su 2004. godine *Strategiju i Akcijski plan obrazovanja odraslih*, pri čemu Vlada svake godine donosi poseban akcijski plan „Provedbe strategije obrazovanja odraslih“ za tu konkretnu godinu, čiju realizaciju i sprovođenje nadgleda i prati Povjerenstvo za obrazovanje odraslih;
- Iz Zakona o obrazovanju odraslih proizašli su posebni *pravilnici*; 2008. godine usvojeno je 4 pravilnika:
 1. Pravilnik o javnim ispravama u obrazovanju odraslih,
 2. Pravilnik o standardima i normativima te načinu i postupku utvrđivanja ispunjenosti uvjeta u ustanovama za obrazovanje odraslih,
 3. Pravilnik o sadržaju, obliku te načinu vođenja i čuvanja andragoške dokumentacije,
 4. Pravilnik o evidencijama u obrazovanju odraslih.

Glavna tela za upravljanje obrazovanjem odraslih

Vijeće za obrazovanje odraslih

Vijeće za obrazovanje odraslih osnovano je 2007. godine rešenjem Vlade Republike Hrvatske. Vijeće za obrazovanje odraslih je stručno i savetodavno telo Vlade Republike Hrvatske koje ima sledeće zadatke:

- praćenje stanja i predlaganje mera za razvoj obrazovanja odraslih,
- predlaganje, odnosno davanje mišljenja na predloge zakonskih i podzakonskih akata,
- predlaganje finansiranja programa obrazovanja odraslih za koje se osiguravaju sredstva u državnom budžetu.

Agencija za obrazovanje odraslih Republike Hrvatske

Vlada republike Hrvatske je 2006. donela odluku o osnivanju Agencije za obrazovanje odraslih, kao javne ustanove u nadležnosti ministarstva za obrazovanje.

“Djelatnosti Agencije su:

- razvijanje
- praćenje
- vrednovanje
- unaprjeđivanje obrazovanja odraslih.

Zadaće:

- analitički i razvojni poslovi u djelatnosti obrazovanja odraslih,
- usklađivanje prijedloga stručnih tijela,
- stručni nadzor nad radom ustanova za obrazovanje odraslih,
- stručna i savjetodavna djelatnost,
- stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih u području obrazovanja odraslih,
- inoviranje, praćenje i vrednovanje provedbe programa obrazovanja odraslih,
- poticanje suradnje i sudjelovanje u provedbi programa i projekata vezanih za područje obrazovanja odraslih,
- vođenje baze podataka i osiguravanje informacija za tijela državne uprave i mjerodavno ministarstvo o evidenciji i drugim važnim po-

dacima vezanim za praćenje stanja i razvoj djelatnosti obrazovanja odraslih,

- analiza poslovnih procesa djelatnosti,
- određivanje kriterija za uspostavljanje, provođenje i nadzor sustavnog financiranja obrazovanja odraslih u programskom, investicijskom i materijalnom poslovanju,
- drugi poslovi određeni aktom o osnivanju Agencije.“
(<http://www.aoo.hr/>, decembar 2008)

Neke od aktivnosti Agencije za obrazovanje odraslih:

- Agencija će ove godine prvi put u sopstvenoj organizaciji obeležiti Međunarodni dan pismenosti, organizovanjem tribine na kojoj će se raspravljati o pojmu pismenosti u 21. veku, sa ciljem: „promovirati kulturu učenja u Republici Hrvatskoj, senzibilizirati javnost za potrebu cjeloživotnog učenja, ali i pokrenuti raspravu o definiranju i redefiniranju pojma pismenosti u 21. stoljeću, s posebnim osvrtom na sintagmu 'pismenost 21. stoljeća', uvedenu u hrvatski javni diskurs prihvaćanjem Strategije obrazovanja odraslih (2004) te na koncept ključnih kompetencija (key competences) koje ističe Europska komisija“. (<http://www.aoo.hr/>, decembar 2008)
- Agencija organizuje “Tjedan cjeloživotnog učenja”, manifestaciju čiji je cilj promocija važnosti doživotnog učenja i obrazovanja odraslih, podsticanje rasprave o važnim pitanjima iz navedenih područja, osnaživanje saradnje sa ustanovama za obrazovanje odraslih i učesnicima sistema obrazovanja odraslih i pružanje informacija o obrazovnim mogućnostima zainteresovanim polaznicima u nekoliko gradova.
- Agencija saraduje sa UNESCO-ovim Institutom za doživotno učenje u Hamburgu i za šestu Međunarodnu konferenciju o obrazovanju odraslih u Brazilu (CONFINTEA VI) pripremila je “Nacionalno izvješće o razvoju i stanju učenja i obrazovanja odraslih”. Osim toga, delegacija Republike Hrvatske učestvovala je na pripremnoj konferenciji za CONFINTEA VI, koja je održana u decembru 2008. u Budimpešti.
- Kao i “Agencija za odgoj i obrazovanje” i “Agencija za strukovno obrazovanje,” Agencija za obrazovanje odraslih organizuje Programme usavršavanja andragoškog kadra, pre svega stručno usavršavanje direktora, nastavnika i stručnih saradnika tokom školske godine. Agencija za obrazovanje odraslih završila je ciklus od pet seminara

za rukovodioce i saradnike u ustanovama za obrazovanje odraslih na temu primene novih pravilnika u praksi.

Hrvatsko andragoško društvo

Stručno udruženje „Hrvatsko andragoško društvo“ ima za cilj: informisanje, obrazovanje i primenu andragoške teorije i prakse, sa posebnim zadacima koje se ostvaruju u obrazovanju odraslih osoba u cilju podizanja njihovog nivoa znanja kao najvažnije vrednosti društva.

“Hrvatsko andragoško društvo ima zadaću:

- promicanje i razvoj andragoške teorije i prakse,
- unapređivanje teorije i prakse formalnih i neformalnih oblika obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja odraslih,
- usavršavanje članova društva u okvirima znanstveno stručnih skupova, seminara, savjetovanja i studijskih putovanja,
- poticanje znanstveno istraživačkog rada u području obrazovanja odraslih,
- pružanje stručne pomoći članovima i pravnim osobama u praksi i primjeni Zakona i propisa iz djelokruga obrazovanja, posebno obrazovanja odraslih osoba,
- strukovno povezivanje članstva koje radi na obrazovanju odraslih osoba i razmjena iskustava,
- zajednički nastup članstva prema državnim tijelima, a radi unapređivanja i zaštite profesije,
- poticanje i razvijanje suradnje s tijelima državne uprave, strukovnim udrugama, komorama te drugim subjektima u obrazovanju odraslih,
- međunarodna suradnja,
- izdavanje glasila, časopisa i drugih stručnih publikacija.”

(<http://www.andragoško.hr/>, decembar 2008)

Hrvatsko andragoško društvo organizuje stručne skupove i Zimsku andragošku školu i izdaje “Andragoški glasnik”.

CARDS program za obrazovanje odraslih

CARDS 2004 u Hrvatskoj iz sredstava Evropske komisije od 2007. godine sprovodi projekat „Obrazovanje odraslih u Hrvatskoj“, sa ciljem: „Pružiti

potporu razvoju modernog i fleksibilnog sustava obrazovanja odraslih u Hrvatskoj koji će pratiti zahtjeve tržišta rada, načela cjeloživotnog učenja i primjere najbolje prakse iz zemalja članica EU. Općenito govoreći, projekt će se usredotočiti na unaprjeđivanje strukturiranog modela obrazovanja i osposobljavanja odraslih, prilagođavanjem i modernizacijom programa osposobljavanja odraslih (s posebnim naglaskom na osnovnim vještinama) te podizanjem javne svijesti o važnosti kontinuiranoga profesionalnog usavršavanja. Projekt CARDS 2004 *Obrazovanje odraslih* iznimno je važan za razvoj sustava obrazovanja odraslih zato što izravno jača kapacitete Agencije za obrazovanje odraslih, ostalih suradnih ustanova i dionika. Riječ je o prvom projektu sustavne potpore institucionalnoj izgradnji sustava obrazovanja odraslih u Hrvatskoj.“ (<http://www.aoo.hr/>, decembar 2008)

Od 2007. godine, Agencija je glavni projektni partner CARDS projekta „*Obrazovanje odraslih*“, a u njoj je smešteno i sedište projekta. Ukupna vrednost projekta je 1,5 miliona evra.

Pripremila: Katarina Popović